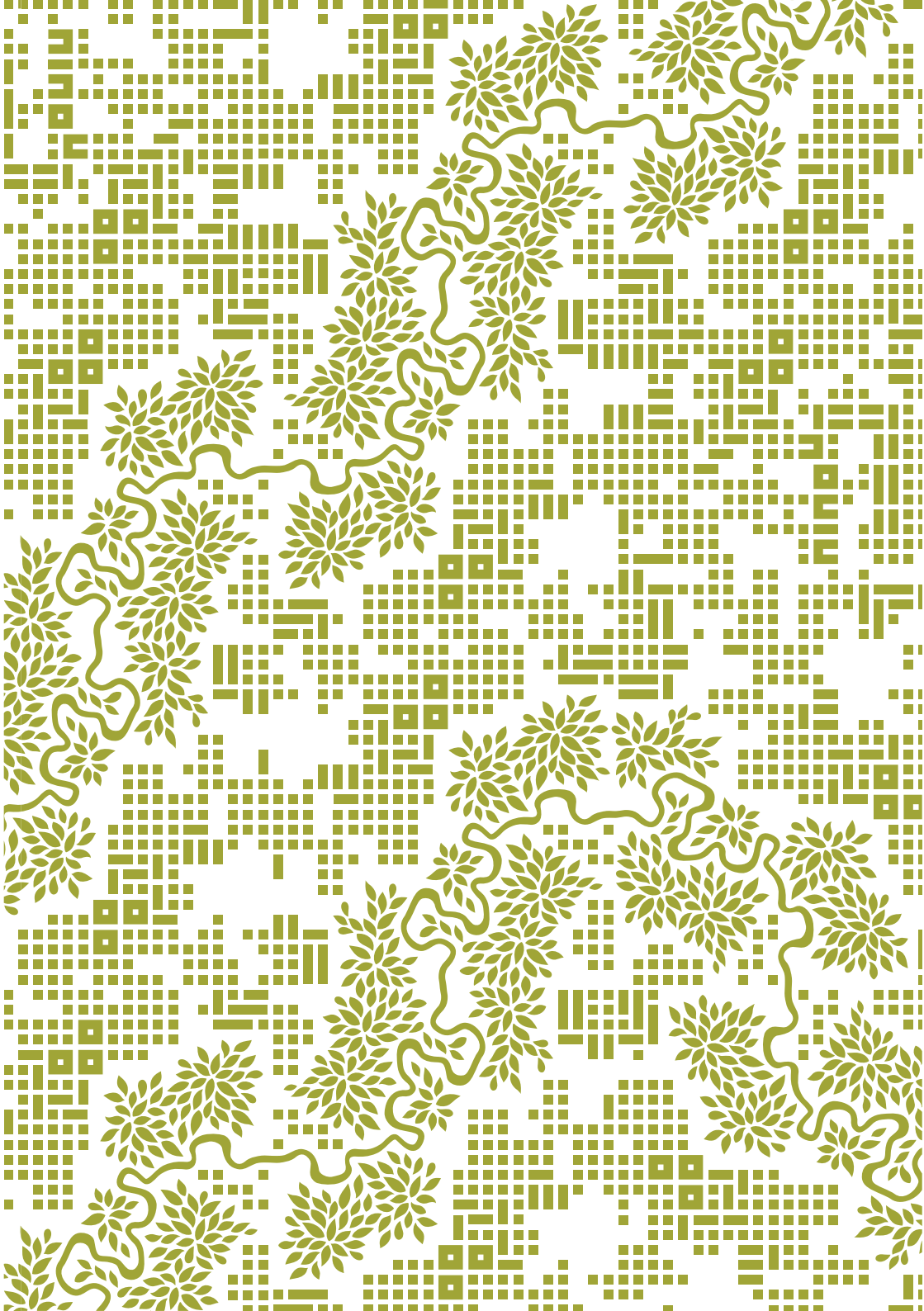

KONSTEN I
ANGEREDS NÄRSJUKHUS

VARFÖR KONST PÅ ETT SJUKHUS?

Skriften *Konsten i Angereds närsjukhus* redovisar de konstnärliga gestaltningar som har anskaffats i samband med det nya närsjukhusets tillblivelse och tankarna bakom konsten. Inledningsvis följer tre reflektioner över närsjukhuset och dess konst. Först ger oss Ulla Y Gustafsson utifrån sin roll som fastighetsnämndens ordförande perspektiv på Angereds nya närsjukhus, åtföljd av dåvarande sjukhuschefen Marina Olsson och arkitekten Pernilla Nordén, de båda sistnämnda även medlemmar i konstjuryn. Avslutningsvis följer en beskrivning av konst och konstnärer.

Konsten inom Västra Götalandsregionens sjukhus och vårdmiljöer är viktig för personal, patienter och anhöriga. Den representerar för många en nödvändig del av den omsorg människor behöver och bidrar till att ge oss fler perspektiv på oss själva och omvärlden. Konst och kultur har förmåga att beröra oss på ett existentiellt plan beroende på vem vi är och vilken bakgrund vi har.

Vår förhoppning är att de olika konstnärliga uttrycken i Angereds nya närsjukhus ska öka förmågan till acceptans, empati, identitetskapande och i förlängningen även bidra till ökad hälsa, både för den enskilde individen men även i ett större samhälleligt perspektiv. En varierande skara människor skall mötas av ett varierande konstutbud.

Inför uppdraget har konstenheten tagit fram ett konstprogram för nybyggnaden. Programmet har innehållit förslag till hur och var konsten ska ta plats, hur den ska bidra till upplevelser och eftertanke samt ge ett helhetsperspektiv.

Synpunkter från medborgardialoggruppen och den arkitektoniska gestaltungsiden har utgjort förutsättning och underlag för de konstnärliga uppdragsbeskrivningarna liksom verksamheternas

styrdokument *Angereds Närsjukhus – Lokaler för visioner* med ett antal begrepp för sjukhusets utformning och miljö: *Välkomnande, Samverkan, Mångkulturellt, Tillgänglighet, Flexibelt, Nyttänkande och Lustfyllt.*

Arbetet har genomförts i nära samarbete och i dialog med representanter för Angereds närsjukhus, byggherre och arkitekt i form av en jurygrupp. För att kunna ta fram byggnadsanknutna konstverk har förutsättningarna varit att konstnären på ett tidigt stadium har bjudits in i byggprocessen. De konstnärer som fått uppdrag har alla tagit del av sjukhusets verksamhet. De tio fasta uppdragen har genomförts enligt avtal som upprättats med de konstnärer som tilldelats uppdrag och har upphandlats enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) genom allmänna skisstävlingar.

Konstnärerna Mirjam Korn och Helena Gibson har haft två övergripande uppdrag. Den förstnämnda har tagit fram ett mönster som skapar en identitet till sjukhuset och den andra har skapat symboler till varje avdelning som ska underlätta orienteringen i byggnaden. Konstnären Fredrik Norén har försett loungerna på de tre planen med dörrar och stolar, en lek med svensk standard, som både är skulpturala och fungerar som sittmöbler. Konstnärerna Marie Palmgren och Anna Sjons Nilsson har arbetat med barnperspektivet medan Katarina Lofström har givit det konfessionslösa Stilla rummet en konstnärlig gestaltning.

Konstnärerna Eva Marklund (luft), Beatrice Hansson (jord) Anna Berglund (eld) och David Svensson (vatten) har haft de fyra elementen som huvudtema för den fasta konstnärliga gestaltningen i de fyra ljusgårdarna. De fyra elementen äger en mångkulturell dimension och finns inom flera religioner, som kristendom, islam, judendom, taoism och buddhism. De fyra grundelementen kan direkt jämföras med islams kvadrater, moln, blixnar och vågor. Detta tema återkommer även i den lösa konsten som placeras ut i byggnaden.

För att allt fler ska kunna ta till sig konsten kommer konstenheten skapa ett pilotprojekt vid Angereds närsjukhus. Besökaren ska via sin mobiltelefon få information kring varje konstverk. Man kan scanna taggen på respektive konstverk och få upp en webbsida med information om konstverket på olika utvalda språk.

Minnen, Marie Palmgren

Ett annat projekt är Studio Angered som nyligen har startats av *Naïvité* (Vilma Luostarinen och Henrik Sputnes) på uppdrag av Konstenheten. Uppdraget innebär att undersöka hur man kan arbeta på nya sätt – temporärt, i icke-traditionella medier samt i närmare samarbete med konstnärer, personal och patienter. Platsen är Ungdomsmottagningen i Angered, där de unga skall få göra sina röster hörda genom att använda en utställningsyta för eget skapande. I samband med det nya närsjukhuset i Angered har området kommit i fokus och Konstenheten känner ett ökat behov av att lära känna platsen, dess invånare och patientgrupper.

Till sist vill jag rikta ett stort tack till alla medverkande och framförallt till konstnärerna som har skapat unika verk som samspelar med arkitekturen och är en integrerad del av gestaltningen, som underlättar orienteringen i byggnaden och stimulerar besökaren till innehållsrika upplevelser.

Richard Sangwill
Enhetschef Konstenheten, Västfastigheter

EN UTMANING

Det har varit en utmaning, säger Ulla Y Gustafsson om sin tid som ordförande i fastighetsnämnden under åren 2000-2014. I fastighetsnämndens uppdrag ingår att bereda frågor om förvärv av tomter, svara för planering, projektering och genomförande av ny-, om- och tillbyggnation samt upphandling och byggande, samt att förvalta och utveckla de fastigheter Västra Götalandsregionen äger, (sjukhus, naturbruksskolor mm). Utifrån fastighetsnämndens, och ibland Regionstyrelsens, beslut är det sedan regionens fastighetsförvaltning Västfastigheter som verkställer.

Vi har haft en ökad befolkning, allt större krav på specialistvård och en snabbt växande medicinsk utveckling. Framtidens sjukvård kommer att innebära att den bredare vardagssjukvården finns nära och spetssjukvården koncentreras. Därför kommer det sannolikt att byggas fler närsjukhus liknande det i Angered.

Det har tagit lång tid från det hälso- och sjukvårdsnämnden i nordöstra Göteborg 2005 beslutade att ta fram en förstudie för ett närsjukhus i Angered tills vi tog det första spadtaget i januari 2013. Det var många turer, berättar hon, innan allt var på plats med bland annat markköp och lokalisering.

Ulla berättar vidare att det var en bred politisk enighet bakom beslutet att bygga ett närsjukhus i Angered. Det var jätteviktigt att satsa på invånarna i närområdet och ett sjukhus, som tillgodoser deras vårdbehov. Här har även den mångkulturella aspekten spelat stor roll, ett behov som vi ser ökar inte bara i vår region utan i hela Europa. Det tar sig bland annat uttryck i behovet av flerspråkighet hos personalen.

Inför invigningen i september 2015 är jag mycket nyfiken på resultatet, säger Ulla. Hur blev det, vårt nya närsjukhus i Angered? Att det är en mycket tilltalande anläggning står redan klart. Det är inte dyrare att bygga snyggt. Det handlar om att planera och se till helheten, att t ex inkludera konsten i ett byggprojekt. Att planera, samordna samt se till helheten är de viktigaste byggstenarna och en vision hos den förre nämndordföranden. Det är A och O för ett lyckat resultat och betyder mycket ur såväl byggnadstekniska som estetiska

Sjukhusets huvudentré

och inte minst ekonomiska aspekter. Det är också viktigt utifrån de miljökrav som skall tillgodoses, där regionen strävar efter att minska energiförbrukningen inom sina verksamheter. Fastighetsfolket bör få mer insyn och komma med på ett tidigare stadium, en insikt som har ökat och som Ulla har kämpat för under sina år som ordförande i fastighetsnämnden.

Dessa 15 år med alla duktiga medarbetare i Västfastigheter och kollegor i fastighetsnämnden har varit en inspirerande tid. Det har handlat mycket om att tillvarata resurser, bidra till en hållbar utveckling och bygga kontaktnät. Det har också varit intressant att följa utvecklingen genom regionens alla byggprojekt. Ulla Y Gustafsson avslutar sin korta tillbakablick över åren i fastighetsnämnden och konstaterar med tillfredsställelse, att det är många sjukhus och vårdprojekts tillkomst som hon fått vara med och besluta om. Men nu väntar nya politiska uppdrag och mer ledighet!

*Från ett samtal med Ulla Y Gustafsson
Förmedlat av Richard Sangwill*

HUR KAN MAN SPEGLA MÅNGFALD OCH NYTÄNKANDE I UTFORMNINGEN AV EN SJKHUSBYGGNAD?

Vårt mål med Angereds Närsjukhus var att förbättra hälsan i nordöstra Göteborg. Sjukhuset skulle präglas av nytänkande och spegla de invånare som levde i stadsdelen. Hur skapar man då en modern sjukhusmiljö som känns välkomnande och dessutom präglas av mångfald? Jag fick vara med på resan från första spadtaget. Här är min berättelse.

Alla som varit involverade i större byggprojekt vet hur det är. För er som inte varit det, om vi gör en liknelse med en väg, så är det snarare en guppig, slingrig grusväg än en motorväg. Raksträckorna är få och korta, svängarna och groparna många. Byggnationen av ANS (Angereds Närsjukhus) är inget undantag. Men att få vara med på den resan är något jag inte skulle vilja vara utan.

ANS uppdrag är att utgående från behoven av hälso- och sjukvård, och genom samverkan med andra aktörer, erbjuda en välfungerande hälso- o sjukvård för invånarna i nordöstra Göteborg. ANS ska förbättra tillgänglighet till hälso- och sjukvård, ha ett hälsofrämjande arbetssätt och genom nytänkande förbättra vården. Målet är en bättre hälsa i nordöstra Göteborg. Hela uppbyggnadsprocessen från utformning av verksamheterna till byggnation av det nya sjukhuset skulle präglas av nytänkande.

Det har varit, och är, en stor utmaning att i utvecklingen av ANS och närsjukvården hålla kvar fokus på att utgå från patientens och invånarnas behov, och att tänka nytt utifrån det. Att ha patienter och invånare delaktiga på riktigt i att påverka utvecklingen av vården. I det ingår också utformningen av vårdens lokaler.

Aurum, modell till *Gård med tema Eld*. Anna Berglund. Foto: Suzanne Öhlén

Därför var invånarnas delaktighet en viktig utgångspunkt inför byggnationen av sjukhuset, och det gjordes genom invånardialog. Och att de var med har spelat roll, både när det gäller lokalernas utformning och utsmyckning. De ville bland annat att det skulle vara ett vackert och välkomnande sjukhus, som präglades av mångfald.

Det har också varit viktigt att även de medarbetare som skulle arbeta i sjukhuset skulle få vara med i utformningen av byggnaden och lokalerna. Allt för att göra mötena med patienterna så bra som möjligt, att lokalerna skulle stödja det goda mötet. Men också att vara en attraktiv arbetsplats.

Därför togs det tidigt i processen fram ett dokument *Angereds Närsjukhus - Lokaler för visioner*. Där fogades den politiska visionen samman med invånarnas och medarbetarnas synpunkter och det har varit ett viktigt styrdokument som verkligen har påverkat utformningen av lokalerna och miljön. Några av ledorden i *Lokaler för visioner* har varit att det ska vara ett modernt och nytänkande sjukhus, ett vackert och välkomnande sjukhus med ett gott bemötande av de vårdsökande, ett sjukhus som utvecklar kunskap och bemötande utifrån ett mångkulturellt perspektiv och ett sjukhus som gör skillnad för invånarna i nordöstra Göteborg. Men också en byggnad med flexibla lösningar i en lustfylld, säker och dynamisk arbetsmiljö.

Den nya sjukhusbyggnaden är tänkt som en unik mötesplats för hälsa, vård och människor i nordöstra Göteborg, med utgångspunkt i närhet och helhetssyn. Där sjukhuset inte bara är ett sjukhus utan en del av samhällsuppbyggnaden i nordöstra Göteborg.

Det som präglat utformningen av byggnaden har också varit utgångspunkter för den konstnärliga utformningen. Att byggnadens olika utsmyckningar har en betydande roll för sjukhusets identitet, att upplevas välkomnande och spegla mångfald och nytänkande. Hur kan man då spegla mångfald och nytänkande i utsmyckningen av en sjukhusbyggnad? Det har varit fantastiskt att få se hur det formats, genom dialog med invånare, medarbetare, samarbetsparter, arkitekter och regionens konstenhet, för att sedan på olika sätt gestaltas av olika konstnärer. Det har, tycker jag, resulterat i en byggnad som både utanpå och inuti är unik när det gäller utsmyckning. För mig var det fantastiskt att så konkret se att utsmyckning är mer än konstverk och att så olika konstarter, gjorda av olika konstnärer, kan resultera i en så spännande och ändå sammanhållen miljö.

Byggnaden innehåller bland annat fyra innergårdar. Hur skulle de kunna spegla mångfalden? Det sker genom att vi utgått från de fyra elementen: jord, luft, eld och vatten. De fyra elementen kan alla känna igen sig i oavsett var i världen jag kommer ifrån eller vem jag är. Och de fyra innergårdarna har så olika utsmyckning men känns ändå som delar av samma helhet.

Något som också imponerade på mig var det mönster som skulle tas fram för att kunna användas på många olika sätt både utanpå och inne i byggnaden. Exempelvis i frostade glas inne och mellan fönstren på utsidan. Mönstret skall fungera som signum för byggnaden och för sjukhuset och skulle kunna användas i olika skalor och på olika material. Resultatet är ett mönster där man kan se många olika saker, som Lärjeån, träd och byggnader.

Jag hade den stora förmånen att få vara med i den jury som utifrån förslag från olika konstnärer utsåg utsmyckningar som nu finns i byggnaden. Det var åtta olika utsmyckningar som vi skulle utse, efter att tre finalister var uttagna för varje del. Det var intressant, roligt, lärorikt och väldigt svårt. Konst tar sig så olika uttryck och att då välja det som ska passa in på olika ställen och som både ska vara nytänkande och gärna utmanande, men som också ska hålla över tid. En sjukhusbyggnad ska finnas och fungera i många år, och då ska även utsmyckningen hålla.

En av medarbetarna på sjukhuset sa till mig, inför att jag skulle ingå i juryn, att jag egentligen skulle sätta någon där som sedan skulle gå i pension, för att konst har alla så mycket åsikter om och det kommer alltid att finnas många som anser att valen vi gjorde var fel. Trots det satte jag mig själv i juryn. Och även om det inte i alla fall, men i de flesta, blev den utsmyckning som jag tyckte var bäst så är jag otroligt stolt över resultatet och över att ha fått vara en liten del i den processen.

Jag hoppas att patienter, medarbetare och besökare av olika slag ska finna både glädje och allvar i de olika utsmyckningarna och i byggnaden som helhet. Och att sjukhuset ska vara en byggnad och en verksamhet som invånarna i nordöstra Göteborg är stolta över och som kan bidra till möten som gör skillnad för en bättre hälsa.

Marina Olsson

Tidigare sjukhusdirektör på Angereds Närsjukhus

Den centrala glasgången på entréplanet, med Fredrik Noréns *Open Seats* i förgrunden

ARKITEKTENS BESKRIVNING

Angereds Närsjukhus utgör en del av den lokala närsjukvården, vilket bland annat innebär att utveckla en nära samverkan mellan primärvården, länssjukvården samt den kommunala sjukvården och därmed bli en resurs i närområdet. Angereds Närsjukhus skall möta patienternas behov tidigt och i nära samverkan för att stärka patientens möjligheter och minska det totala behovet av sjukvård. Angereds Närsjukhus skall ha inriktningen mot ett hälsofrämjande sjukhus och utveckla kunskap och bemötande utifrån ett mångkulturellt område. Detta sammantaget gör att det ställs stora krav på att lokalerna ska kunna anpassas till förändrad verksamhet på kort och lång sikt, lokalerna ska vara både flexibla och generella.

Byggnaden består av två volymer som binds samman av en glasgång längs mittkärnan. Verksamheterna är fördelade över 3 plan med garage i källarplan. Huvudentrén är tydligt utformad och ligger mot angöringstorget i början av glasgången. Samtliga patientmottagningar kan nås från mittgången, och dess centrala läge i huset bidrar till en god orienterbarhet.

De verksamheter som har ett stort patientflöde är placerade i entréplanet, t ex Barnmedicin, Vårdcentral, Provtagning och Röntgen. Plan 01 innehåller mottagningar för främst vuxna patienter. Här är även Sjukhuskansli, Administration, och omklädningsrummen placerade. Plan 02 utgör operationsplanet med Dagkirurgi, Dagvård och de mottagningar som har störst samband med operationsverksamheten.

Byggnaden fyller hela tomtytan för att få en stor och sammanhängande yta där möjlighet skapas till samverkan mellan verksamheterna på varje plan. Flexibiliteten ökar genom att det finns en dragspelsverkan mellan de olika mottagningarna, och att gränsen dem mellan är flytande i "bakkant", där personalen rör sig och de administrativa platserna finns. I denna del finns också ett gemensamt personalrum för respektive sida om glasgången, som samlar personalen från olika mottagningar.

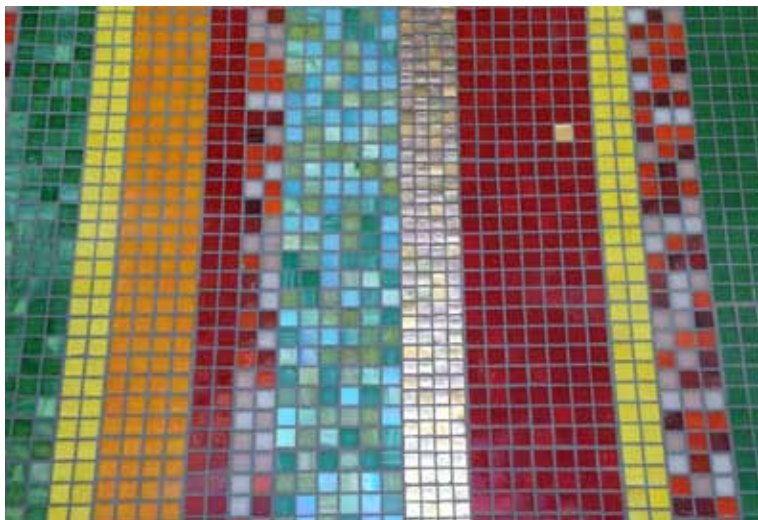
Gestaltningen av huset utgår från en yttre tung fasad som ger ett stramt och strikt första intryck. Denna yttre yta bryts t ex i korridorsslut och vid fasadindragningar.

Entrén är indragen för att accentuera ingången och klädd med träpanel för att ge ett varmt och välkomnande intryck. Korridorerna mynnar i "titthål", stora fönsterpartier, som ger ljus och utblickar.

Huset kan liknas vid en kropp där ytterväggarna är dess hud. De yttre fasaderna är i ljus betong med inslag av mörkare partier. I fönsterbanden finns inslag av träskivor, som ger en glimt av de inre fasaderna. Längs mittgången och runt gårdsfasaderna löper de varma träfasaderna och ger en ombonande karaktär.

Pernilla Norden

Arkitekt SAR/MSA, Studiochef Sweco Architects AB

Aurum, detalj av mosaikmattan. Foto Anna Berglund

ANNA BERGLUND

Aurum (gård med tema eld)

Aurum är det latinska namnet på grundämnet guld och titeln på Anna Berglunds unika trasmatta i glasmosaik, ljusarmatur i mässing och optikblåst och drivet opalglas för en av gårdarna i sjukhusmiljön. Armaturen skiftar i ljusstyrka och färg och visar enligt konstnären på en ständig närvaro. Mattan erbjuder en scen eller egen plats i rummet. Anna Berglund har utgått från temat eld i sitt arbete vilket fick henne att associera till eldstad och människans tidiga boplatser. Genom konstverket vill hon förmedla en ständig närvaro och påminna om allas vårt behov av ett hem och en varm och trygg plats i tillvaron.

I sin konst håller Anna Berglund en respektfull distans till den minimalism som i många fall präglar vårt samhälle. Hon är inte rädd för starka uttryck och expressiva attribut. Hon använder i sitt arbete starka färger och uttrycksfulla former med syfte att hylla och uppgradera det gestaltande och förskönande.

Född: 1973 i Småland, Sverige

Bosatt och verksam: Stockholm, Sverige

Utbildning: MFA Konstfack – institutionen för keramik och glas 2000-06

EVA MARKLUND

Messenger (gård med tema luft)

Verket består av en 18 kvadratmeter blåskiftande transparent form som svävar på 6 meters höjd i gårdens höga luftrum. Ytan böljar med hjälp av långa, tunna linor i en rörelse skapad av en mekanisk plattform som befinner sig högt ovanför. Det ger intrycket av att den svävar.

På golvet under verket finns en grupp cirkelformade blå pallar utplacerade. På dem kan man ligga och uppleva allt underifrån. Likt ett moln på himlen är formen föränderlig, den vrider sig långsamt i en horisontell rörelse. Den lutar och planar ut. Förlorar och återtar sin form. I detta kan tankarna få komma och gå och en känsla av närvaro kan uppstå.

Eva Marklund arbetar på ett experimentellt sätt när det kommer både till de tekniska lösningarna och val av material. Hon använder sig av flera olika uttryck och hennes verk sträcker sig från skulptur och performance till installation, foto och video.

För Marklund är den rent fysiska samhörigheten mellan verk och betraktare central. Beträktarens rörelsemönster i förhållande till hennes konst förstärker känslan av att vara, av att finnas till.

Född: 1971 i Söderhamn, Sverige

Bosatt och verksam: Stockholm, Sverige

Utbildning: Konstfack 1992-94, MFA Kungliga Konsthögskolan 1994-99

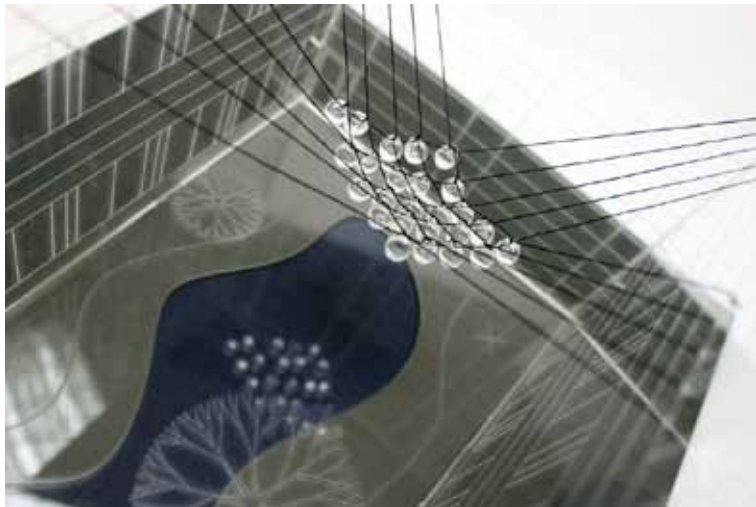

DAVID SVENSSON

Ljusdagar #2 (gård med tema vatten)

De 25 ljusarmaturerna av David Svensson bildar tillsammans en skulptural ljuskrona som hänger ut från byggnaden över gården. De har formen av en slags uppförstorade dagdroppar i ett nät över en vattenspegel. Vatten har historiskt setts som ett friskhetstecken vilket har bidragit till att göra dagdkåpan med sina dagdroppar till en medicinalväxt med beskyddande och helande egenskaper. Intentionen är att konstverket ska aktivera gårdsvolymen och under dagen främst fungera som form och skulptur. Under dygnets mörkare timmar glittrar dropparna och drar till sig blickarna oberoende av var vi befinner oss, på eller runt gården.

Visibilitet, seende, ljus och rörelse är centrala fenomen i David Svenssons konst. Hans skicklighet ligger i förmågan att skapa kontakt mellan form och innehåll, idé och tanke, verk och åskådare, abstraktion och närvaro. En förmåga som hos betraktaren väcker känslor och tankar om sakers existens och vad den existensen i sig innebär.

Visualisering (skiss), David Svensson

Foto David Svensson

Född: 1973 i Skillingaryd, Sverige

Bosatt och verksam: Malmö, Sverige

Utbildning: HDK (Högskolan för Design och Konsthantverk)- Grafisk Design 1993-95,

Oslo Art Academy 1995-97, Kungliga Konsthögskolan 1997-98,

MFA Konsthögskolan i Malmö 1998-2000

BEATRICE HANSSON

Berget (gård med tema jord)

Ett berg är solitt, tungt, hårt och kraftfullt. Berget på en av gårdarna på Angereds närsjukhus är transparent och definierar med sina konturer ett tomrum. Det motsäger sig allt som ett berg representerar. Men i den tvådimensionella världen beskrivs landskapets topografi med grafiska linjer. Tittar man på skulpturen högre upp i huset ser berget ut som ett berg på en topografisk karta. Linjerna beskriver nivåerna på den tvådimensionella kartan.

Verket definierar något motsägelsefullt, något som vill men inte kan beskrivas fullt ut. Skulpturen på sjukhuset är både immateriell och konkret; något som kan klättras på och något som handlar om alltings inneboende dubbelhet.

I Beatrice Hanssons konstnärliga produktion är berättandet i centrum. Hon arbetar främst med installationer, skulptur, text, bild, ljud, video/film och foto. Det abstrakta uttrycket står i fokus och bidrar tillsammans med det visuella och språkliga till en komplexitet som undandrar sig en alltför tydlig och påtaglig utsaga.

Född: 1957

Bosatt och verksam: Stockholm, Sverige

Utbildning: MFA Konstfack, 1980-85

MIRJAM KORN

Lärjedalsmönster

Det grafiska mönster som återkommer i hela sjukhusbyggnaden är formgivet av Mirjam Korn, med utgångspunkt från området kring Angereds sjukhus. Inspirationen kommer från platsens byggnader, natur och människor. Fyrkanterna symboliserar bebyggelsen, och är en förenkling av hus och platser som de ser ut från ovan; Angereds centrum, Rannebergen, Gårdsten, Lövgärdet, Gunnilse. Den krokiga linjen är ett modifierat parti av Lärjeån. Grönskan/löven/träden är en symbol dels för den mycket påtagliga och tillgängliga naturen i området. Men de symboliserar också befolkningen med dess mångfald och likheter. Mönstret kan tolkas lika mycket som en hyllning till det som förenar oss och är oss kärt, som en hyllning till platsen vi bor på.

Mirjam Korn är formgivare och arbetar främst med produktdesign, mönsterformgivning och illustration, gärna i relation till rumslig gestaltning. För henne är det centralt att i sitt arbete stärka identiteter med hjälp av visuella koncept och att skapa djupare förankring i det sammanhang som är aktuellt för uppdraget. Mönster och mönsterliknande bilder som konstnärlig uttrycksform är för Korn ett sätt att gestalta en plats eller en känsla och hon fascinerar av det som kan skapas i gränslandet mellan bild och mönster.

Född: 1964 i Göteborg, Sverige

Bosatt och verksam: Rävlanda, Sverige

Utbildning: MFA Högskolan för Design och Konsthantverk- Design 2001-06

Hovedskous Konstskola, Skulptur 1985-87, Nyckelviksskolan, textil, 1983-84,

KV Konstskola, Göteborg, 1982-83

FREDRIK NORÉN

Open Seats, Lean Back, Side Entrance

För Angereds sjukhus har Fredrik Noren placerat konstverk på tre plan. På plan 00 är *Open Seats* monterad. Verket illustrerar dörrar som omformats till något som kan liknas vid vägghängda stolar och bord. Verket befinner sig mellan två världar, genom att dels vara en fullt fungerande sittgrupp och dels ha attributen hos en vanlig, enkel dörr. På plan 01 finns *Lean Back*. Verket består av stolar med olika svårighetsgrad för brukaren att använda sig av. En stol är fullt fungerande, nästa är något svårare medan den tredje i princip helt lämnat den form som vanligtvis tillskrivs en stol. Verket ska visuellt gesken av något som liknar en optisk effekt. På plan 02 är *Side Entrance* monterad. Verket består av dörrar som verkar ha "slagit sig", likt en träregel i ogynnsamt klimat. Dörrarnas oväntade former utmanar betraktaren och bjuder in till nya användningsområden.

Vardagliga ting justeras i Fredrik Norens konst och blir till närmast ogripbara fenomen. Bekanta miljöer omvandlas och blir till något okänt och annorlunda. Det han adderar spelar ständigt på mänskliga föreställningar och förväntningar. Han vill att vårt förhållningsätt till omvärlden ska ifrågasättas och omprövas. Genom att förändra saker till den grad att den ursprungliga funktionen plötsligt inte existerar visar Norén på alltings inneboende skönhet och förgänglighet.

Född: 1979 i Lund, Sverige

Bosatt och verksam: Malmö, Sverige

Utbildning: Konstskolan Munka 2000-02, MFA Malmö Konsthögskola 2002-07

ANNA SJONS NILSSON

Pocket full of miracles

”Silver guld fickan full” säger Anna Sjons Nilsson och hoppas att barnen ska titta upp i taket och låta associationerna flöda när de ser hennes fantasifulla figurer och glimrande former. Hon menar att många av oss oavsett ålder och bakgrund attraheras av det som glittrar och vill närma oss det.

Anna Sjons Nilsson skapar fascinerande berättelser i sitt konsthantverk där både humor och allvar är ständigt närvarande. Hon benämns ibland som en av de stora innovatörerna när det kommer till konsthantverk och hemslöjd. Hon är en viktig formgivare inom slöjdrörelsen och har varit progressiv inom såväl konst- som designområdet. I besynnerliga figurer och broderier berättar hon sina helt egna historier. Med hjälp av sin konst för hon betraktaren in i en magisk värld full av tvetydigheter.

Född: 1954 i Rättvik, Sverige
 Bosatt och verksam: Falun, Sverige
 Utbildning: Nyckelviksskolan 1975-76, Grundskolan för konstnärlig utbildning 1977-78, MFA Konstfack- textil linje 1978-83

MARIE PALMGREN

Kurragömma, Drömmar, Lek, Busiga djur, Tillsammans, Berättelser, Minnen

Bilder som skapar olika berättelser, utskurna djur med mönster och målade former, löv och djur på väggarna finns utspridda i korridorerna. Sammanlagt finns mer än 90 olika målningar och figurer av Marie Palmgren utplacerade. Hon skapar på så sätt en sammanhängande berättelse i miljön trots att verken har olika uttryck, material och skalor. Palmgren har bland annat målat monokroma ytor på trä och därefter tryckt och arbetat med olika grafiska tekniker ovanpå. Den genomgående färgskalan spelar roll för rumsligheten i korridorerna – den skapar igenkänning, rytm och lustfylldhet. Konstnärens intention är att berätta historier för barnen om att vara liten, upptäckarglädjen i leken och att man får lov att drömma sig bort. Även som tonåring eller vuxen kan du känna igen dig och skapa en egen historia utifrån dina erfarenheter.

Marie Palmgrens arbete kretsar kring färg, mönster, ytan, linjen och abstraktion där mänskliga former tar plats i olika rumsliga situationer. I hennes arbete möter vi ofta något igenkännbart, något vi kan relatera till. Avsikten är att skapa interaktion och ett möte mellan form och innehåll genom att vrida på det uppenbara och det förväntade.

Född: 1962 i Norrköping, Sverige

Bosatt och verksam: Mölndal, Sverige

Utbildning: KV Konstskola, Kristianstad 1985–87, Hovedskous Målarskola

1987–90, Fri Konst & Nya media, Konsthögskolan Valand 1995–96

HELENA GIBSON

Symboler för sjukhusets avdelningar

Verket består av olika igenkännbara och vardagliga bilder med syfte att ha en orienterande funktion i sjukhusmiljön. En fjäril, en blomma, en kanin och flera andra figurer visar vägen i vårdmiljön. Helena Gibson tog beslutet att använda sig av väldigt tydliga bilder. Bilder som hon menar att alla kan läsa oavsett språk, kultur eller ålder och något som är både lekfullt och stiliserat, precis så som Gibsons konstnärliga uttryck ofta är.

För att locka fram tankar och fantasier och ge oss något att försjunka i har hon integrerat foto och färgfilter i ytan på de utskurna bilderna för att få dem att stämma med respektive avdelnings färg. Att bidra till att skapa uppfattning om rum och riktning för varje enskild besökare har varit centralt för konstnären.

Helena Gibson har en alldeles speciell förmåga att förena färgat glas i djupa nyanser med stramt guld och lysande neon. I hennes verk uppstår en särskild kombination av lekfullhet och själfullhet vilket har blivit ett kännetecken i hennes konstnärskap.

Född: 1957 i Sverige

Bosatt och verksam: Göteborg, Sverige

Utbildning: Glasskolan Orrefors 1980 – 82, Pilchuck Glasscenter, Seattle, USA

Symboler på Psykiatriavdelningen, plan 01

KATARINA LÖFSTRÖM

Metamorphosis

Skulpturen av Katarina Löfström har sin utgångspunkt i den japanska konsten att vika figurer i papper. Det som kallas origami. Konstverket består av en ljussatt geometrisk form i trä och av färgade filter på de högt sittande fönstren i Stilla rummet och i förrummet. Idén är att ett papper som en gång varit vikt i form av en gigantisk fjäril nu har vecklats ut och förvandlats till intrikata former. Fjärilen kan ses som en symbol för föränderlighet och för hur människor passerar olika stadier genom livet. Glasen i fönstren är täckta av färgad film i olika nyanser som samspelar med den mörkblå mattan i Stilla rummet. Katarina Löfström vill ge plats åt besökarens egna tankar och funderingar. Att rummet frikopplas från den omgivande sjukhusmiljön och på så sätt inger en känsla av intimitet och frid.

Uppfattningsförmåga, ljus och vårt förhållningssätt till omvärlden är alla centrala beståndsdelar i Katarina Löfströms konstnärskap. Hon arbetar främst med installationer, video- och tredimensionella verk och hon har en tilltro till bildens autonoma förmåga att skapa sammanhang och mening. Hennes verk är många gånger metaforer eller konstruktioner som är till för att ta fasta på det förgängliga i livet och att ifrågasätta normer och självklarheter i omvärlden.

Född: 1970 i Falun, Sverige

Bosatt och verksam: Stockholm, Sverige

Utbildning: MFA Konstfack 1992-97, Kungliga Konsthögskolan 2002

ETT URVAL AV SJUKHUSETS LÖSKONST:

KATARINA LÖFSTRÖM

Thought form

Kopparverket med titeln *Thought Form* kommer från idén att skulpturalt avbilda tankegångar, tankeförskjutningar och tankeloopar. De kan ses som flödesscheman över specifika idéer eller sinnesstämningar. På Moodgallerian i Stockholm finns en permanent installerad *Thought Form* och detta nya verk är en fortsättning på denna serie arbeten. Verken knyter an till *A Void* och *collagen* genom det sätt det berör medvetandet, dess kanaler och dess fysiska och visuella former.

Text: Galleri Andréhn-Schiptjenko

Foto: Jean-Baptiste Beranger. Courtesy konstnären och Andréhn-Schiptjenko

SIROUS NAMAZI

Chandelier

Utöver utforskandet av minimalismens arv, ready-mades, mångfalden i det urbana livet och masskonsumtionen så har Sirous Namazi alltid återbesökt teman som misslyckande, sårbarhet och förstörelse - både strukturell och personlig.

I en utställning på Galerie Nordenhake riktade han sig direkt mot det avgörande ögonblicket som ledde till hans flykt från Iran och hans familjs färd till Sverige. Den 15 november 1978, när Namazi bara var 9 år, plundrades och förstördes hans familjehem till följd av förföljelsen av Bahaier i Shiraz. Denna händelse var ett led i de trakasserier som drev familjen Namazi på flykt. Fyra år senare, i det politiska och religiösa klimatet som följde Shahens fall, smugglades Sirous Namazi och hans syskon från Iran till Pakistan av människosmugglare och nådde ett år senare Lund, som flyktingar. Föräldrarna anslöt sig till barnen först två år senare.

Utställningen på Galerie Nordenhake var en rumslig studie av Namazis barndomshem före plundringen. Genom att använda sig av sina egna, sina föräldrars och sina syskons minnen och några få kvarvarande fotografier gav han sig i kast med att återskapa och materialisera individuella objekt från barndomshemmet: en rekonstruerad takkrona i handblåst och handmålat glas och koppar; en svartvit tolkning av familjens vävda Kermanmatta; en av husets dörrar; trappor som leder till gården. Allt har mödosamt återskapats för hand och arrangerats i relation till varandra för att reinkarnera hemmet i gallerirummet.

Text: Galerie Nordenhake

Född: 1970 i Kerman, Iran

Bosatt och verksam: Stockholm, Sverige

Utbildning: Konstskolan Forum 1993-95, Malmö Konsthögskola 1995-98

MATS BIGERT & LARS BERGSTRÖM

If You Don't Like The Weather Change It

Bigert & Bergström experimenterar med teknikens kapacitet och befinner sig ständigt på linjen mellan vetenskap och konst. Deras arbete placerar tekniken i en nästintill helig position där den får agera egen naturkraft. Men vad händer egentligen när människan försöker fylla en sådan gestalt med allsmäktighet? På ett påtagligt och obönhörligt sätt skildrar de en fascinerande och skrämmande tillvaro.

Ända sedan Bigert & Bergströms första storskaliga installation Biosphere III 1990, har B & B varit besatt av klimatet och dess ytterligheter. Vädret är både ett trivialt tema för småaktiga samtal och en livshotande naturkraft, vilket är ett centralt tema i deras konst. De använder vädret för att sätta fingret på vår närvaro i ett utsatt läge.

Foto: Gustaf Hallmér. Courtesy konstnärerna och Galerie Nordenhake/Niklas Belenius

Födda: Lars Bergström född 1962 i Stockholm, Sverige, Mats Bigert född 1965 i Stockholm, Sverige. Samarbete sedan 1986
Bosatta och verksamma: Stockholm, Sverige
Utbildning: Kungliga Konsthögskolan 1985-90

MAYA EIZIN ÖIJER

*Alien, Kattungar i hand med öppna ögon,
Tillsammans - kattungar med plommonblom.*

Maya Eizin Öijer har under en längre tid dokumenterat katter hon haft i sin ägo. Från ett rikt och omfattande material har hon sållat ut bilder som blivit till en utställning. Hon vill med dessa bilder återerövra motivet från det stereotypa och fördomsfulla. Fotografierna koncentrerar sig på en särskild sida av kattarnas väsen, nämligen utsattheten, det skyddslösa och sårbara.

Alien. Foto: Foto: Maya Eizin Öijer. Courtesy konstnären och Andréhn-Schiptjenko

Tillsammans - kattungar med plommonblom. Foto: Maya Eizin Öijer
Courtesy konstnären och Andréhn-Schiptjenko

I vissa av motiven anar man atmosfären av den japanska företeelsen Hana-Mi, den tid då människor samlas för att hylla körsbärsträdens korta blomning. På samma sätt ser Maya Eizin Öijer hos kattungarna ett uttryck för de flyktiga ögonblickens magi, en bitterljuv känsla. Ur det perspektivet kan bilderna sägas vara en bild av förgängligheten, ett vanitas-tema som har varit återkommande i Maya Eizin Öijers konstnärskap.

När vi betraktar dessa bilder projicerar vi vår egen längtan efter att få och ge ömhet och kärlek i en tillvaro som vi upplever som alltmer hotfull och otrygg. Bilderna blir ett försvarstal för krafter inom oss som verkar för samhörighet och överlevnad.

Text: Galleri Andréhn-Schiptjenko

Född: 1946, Stockholm, Sverige

Bosatt och verksam: Stockholm, Sverige

Utbildning: Konstfack 1965-67, Kungliga Konsthögskolan 1967-72,
Tokyo University of the Arts 1979-81

TONY MATELLI

Untitled (tanned rope)

Tony Matelli är en av flera konstnärer som har gjort sig kända för att omtolka den amerikanska realistiska skulpturtraditionen. Under de senaste åren har han rört sig bort från sina tidigare avbildningar av människor och djur till att röra sig kring tecken för mänsklig närvaro. *...Jag vill engagera betraktaren och presentera mitt ämne så tydligt som möjligt. Jag har alltid trott att om ett konstverk ska lyckas måste betraktaren bli involverad i det. Idéer måste ha en förförisk effekt för att kunna absorberas och beaktas.*

...Så när jag skapar något, är ett av mina första mål hur man ska få betraktaren att bli medveten. Hur kan jag placera dem i mitt universum? Motiven bakom mitt arbete är ganska enkelt och direkt, så det högsta målet är att finna ett sätt att övertyga betraktaren om verkets allvar. När tittarna accepterar detta är de mer benägna att överväga frågan på ett annat sätt än de vanligtvis brukar göra. De blir absorberade av verket.

Text: Galleri Andréhn-Schiptjenko samt citat ur katalogen *Tony Matelli – A Human Echo*, ARoS 2012

Född: 1971 i Chicago, USA

Bosatt och verksam: New York, USA

Utbildning: BFA Milwaukee Institute of Art & Design 1993,

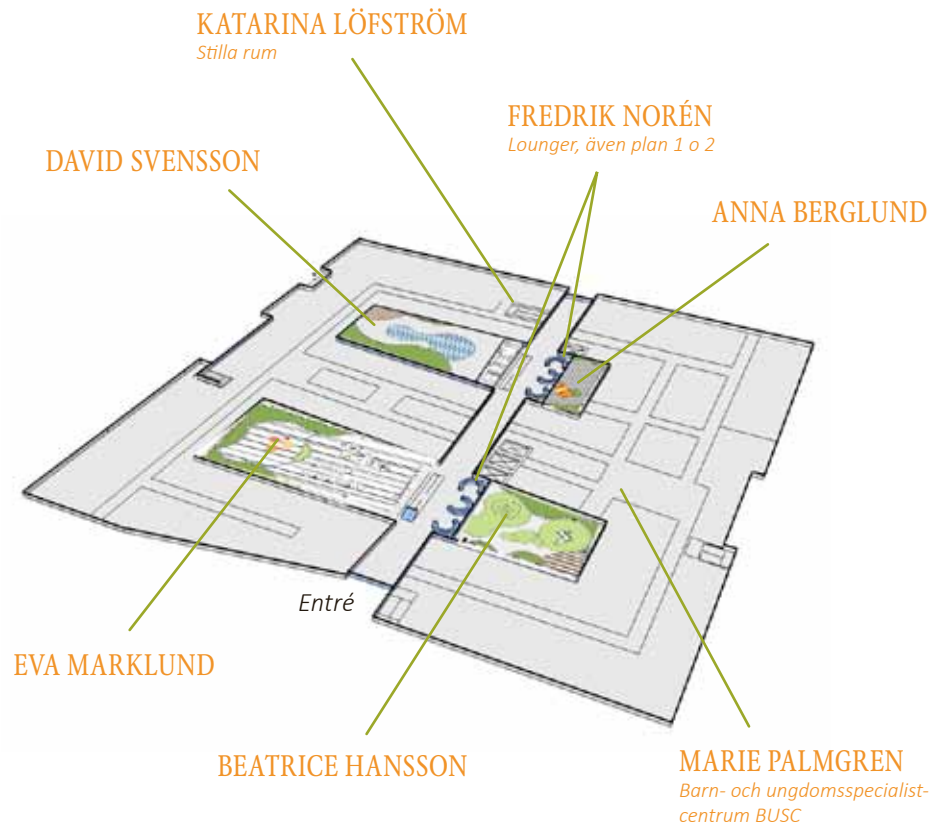
MFA Cranbrook Academy of Art 1995

Foto: Mattias Sätterström. Courtesy konstnären och Andréhn-Schiptjenko

HÄR FINNS KONSTEN

Planen visar sjukhusets entréplan

HELENA GIBSON *samtliga vårdavdelningar*

MIRJAM KORN *samtliga våningsplan samt fasad*

ANNA SJONS NILSSON *Barnvårdsrum / Dagsjukvård barn Plan 2*

FAKTA OM BYGGNADEN

Byggtid: januari 2013- maj 2015

Bruksarea inkl. plan 99: 17310 kvm

Arkitekt: Anders Melin, uppdragsansvarig Sweco Architects AB,
Pernilla Norden Sweco Architects AB

Inredningsarkitekt: Christina Gunnarsson, Sweco Architects AB

Planeringsledare Angereds Närsjukhus: Börje Blomster

Projektledare Västfastigheter: Gunnemar Olsson

Generalentreprenör: NCC Construction AB

Projektörer

Konstruktion: ELU konsult AB

EI: WSP

VVS: Sweco Architects AB

Konstenheten

Ledning/enhetschef: Richard Sangwill

Projektledare: Anne Pira, Suzanne Öhlén samt Marie Bondeson (löskonst)

Konstnärlig Jurygrupp uppdrag 1-8

Sweco Architects AB: Pernilla Norden

Angereds Närsjukhus: Marina Olsson, Börje Blomster

Förvaltare Västfastigheter: Gunilla Axelson

Projektledare Västfastigheter: Gunnemar Olsson, Lina Fogelberg

Västfastigheter Konstenheten: Richard Sangwill (ordförande)

Konstnärlig Jurygrupp uppdrag 9-10

Sweco arkitekter: Pernilla Norden, Christina Gunnarsson

Förvaltare Västfastigheter: Gunilla Axelson

Projektledare Västfastigheter: Gunnemar Olsson och Linn Ansfors

Angereds Närsjukhus: Maria Ek (BUSC), Börje Blomster

Västfastigheter Konstenheten: Richard Sangwill (ordförande)

Side Entrance, Fredrik Norén

Ovan: *Berättelse*, Marie Palmgren. T.h: detalj av *Lärjedalsmönster*, Mirjam Korn

Tryckt hos Billes Tryckeri ab, Mölndal, 2015
Redaktör: Richard Sangwill
Redigering av konstnärernas texter: AM Public
Fotograf, om ingen annan anges: Ola Sundberg Soundhill Foto
Grafisk form och omslag: Mirjam Korn
© Konstenheten, Västra Götalandsregionen
© Respektive författare, fotograf och konstnär/BUS

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
VÄSTFASTIGHETER

ISBN 978-91-637-9279-3